

Unijne standardy raportowania czynników zrównoważonego rozwoju

Purpurowy informator

Październik 2022

Wprowadzenie

Jednym z wyzwań, z jakimi przyjdzie się zmierzyć firmom w najbliższych latach będzie ESG (skrót od Environmental, Social and Corporate Governance), tj. nowy nowy standard raportowania niefinansowego koncentrujący się na czynnikach zrównoważonego rozwoju.

Opracowywane obecnie Unijne standardy raportowania czynników zrównoważonego rozwoju (ESRS - European Sustainability Reporting Standards) szczegółowo określają wymogi raportowania w poszczególnych obszarach:

1. Ogólnych zasad raportowania (2 standardy)
2. Środowiskowym (5 standardów)
3. Społecznym (4 standardy)
4. Ładu korporacyjnego (2 standardy)

Jakkolwiek obecnie standardy są jeszcze konsultowane, to można założyć, że nie ulegną one dużym zmianom i w finalnym kształcie nie będą znacząco odbiegać od znanych nam dzisiaj projektów. Dają one bardzo szczegółowy pogląd na temat tego, w jaki sposób i w jakim zakresie przedsiębiorcy będą zobowiązani do raportowania swojej aktywności.

Eksperti Grant Thornton przygotowali podsumowanie najważniejszych informacji w zakresie standardów ESRS. Zaznajomienie się z nimi pozwoli na poznanie przyszłych zobowiązań w zakresie raportowania niefinansowego i odpowiednie wczesne przygotowanie firmy do zbierania stosownych informacji.

Zapraszamy do lektury!

Źródło:

Wszystkie projekty standardów ESRS znajdują się na poniższej stronie internetowej:

<https://www.efrag.org/lab3>

Naszym zdaniem

Maja Jabłońska

Counsel

Grant Thornton

T +48 661 530 073

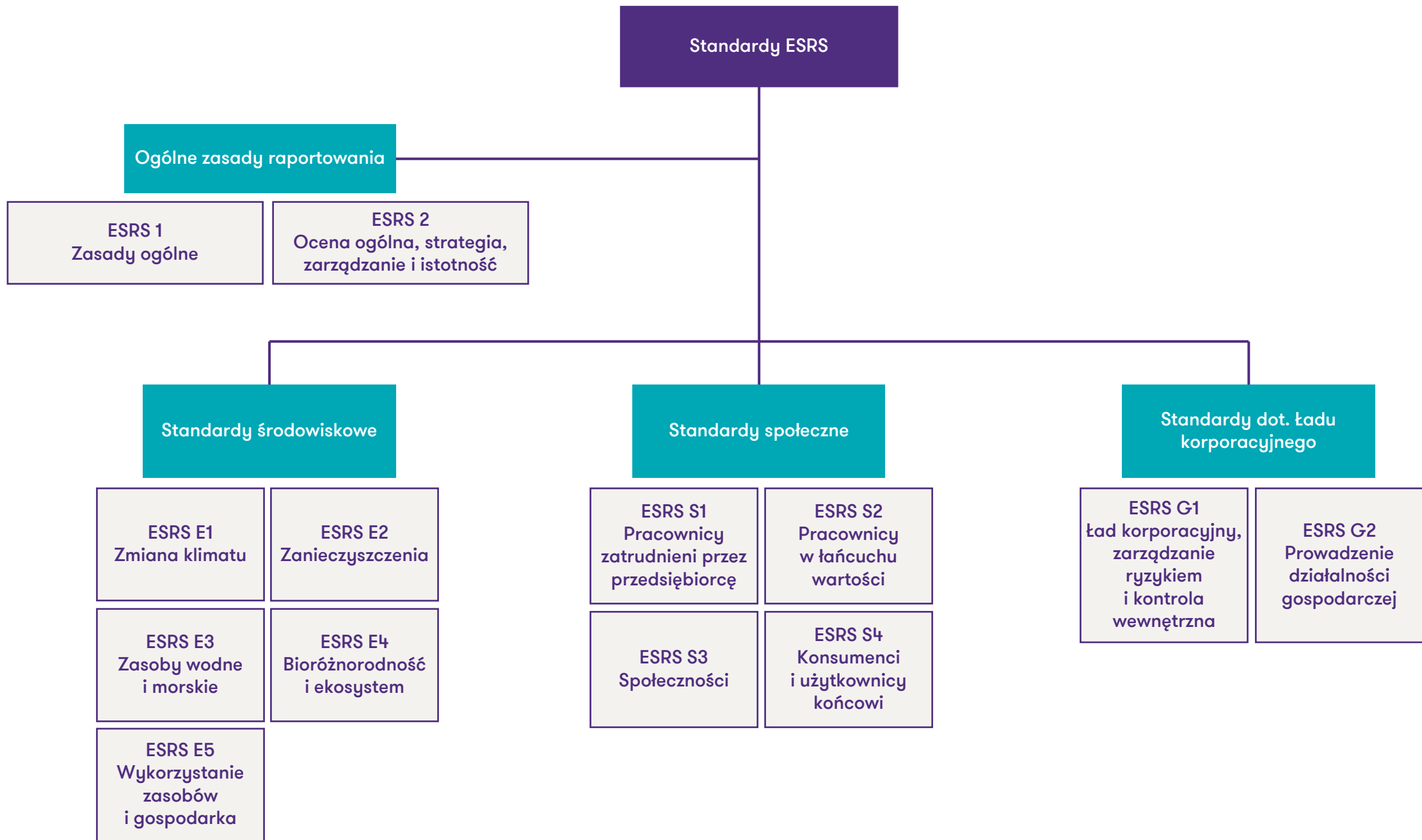
E Maja.Jablonska@pl.gt.com

Raportowanie niefinansowe to istotna zmiana, z jaką przyjdzie się zmierzyć spółkom w najbliższych latach – szacuje się, że zmianami zostanie objętych potencjalnie od 2024 roku blisko 50 tys. spółek w UE.

Standardy ESRS w czytelny sposób pokazują sposoby i zakresy raportowania danych, wskazując na trzy główne obszary: istnienia danego zagadnienia w spółce i sposobu zarządzania nim, mierzalnych celów jakie spółka stawia sobie w tym obszarze oraz faktycznej realizacji tych celów.

Co istotne, raportowanie odbywać się będzie zgodnie z zasadą tzw. podwójnej istotności (ang. double materiality), co oznacza, że w raporcie opisowe będą podlegać kwestie wpływu przedsiębiorstwa na otoczenie poprzez pryzmat impact materiality (tj. wpływu przedsiębiorstwa na zagadnienie zrównoważonego rozwoju – inside-out) oraz financial materiality (tj. wpływu zagadnień zrównoważonego rozwoju na przedsiębiorstwo outside-in).

Przedstawione na następnych stronach tego materiału standardy dają nam bardzo wyraźny obraz tego, co podlegać będzie raportowaniu i mogą pomóc w przygotowaniu spółek do wdrożenia raportowania finansowego w organizacji.

Ogólne zasady raportowania

- Standard zawiera określenie zasad, zgodnie z którymi należy przygotowywać deklaracje zrównoważonego rozwoju w ramach [projektu] Corporate Sustainability Reporting Directive (CSRD).
- W ramach raportowania, **ujawnieniu podlegać będą wszystkie istotne informacje dotyczące wpływu na zrównoważony rozwój**, w szczególności związane z nim ryzyka i szanse, obejmujące następujące zagadnienia:
 - kwestie środowiskowe (environmental)
 - sprawy społeczne (social) oraz
 - kwestie zarządzania (governance).

- W swojej sprawozdawczości dotyczącej zrównoważonego rozwoju **przedsiębiorstwo uwzględni następujące obszary sprawozdawczości:**
 - strategię i model biznesowy w odniesieniu do zrównoważonego rozwoju;
 - zarządzanie i organizacja w odniesieniu do zrównoważonego rozwoju;
 - ocenę istotności skutków, zagrożeń i możliwości związanych ze zrównoważonym rozwojem;
 - środki wykonawcze obejmujące polityki, cele, działania i plany działania, alokacja zasobów; oraz
 - mierniki wydajności.

- Przedsiębiorca jest zobowiązany **przestrzegać koncepcji jakości informacji, podwójnej istotności, łańcucha wartości, horyzontów czasowych i należytej staranności (tj. koncepcji CSRD)**:
 - Informacje, które mają być zgłaszane, muszą być istotne, przedstawione w wierny sposób, porównywalne, weryfikowalne i zrozumiałe (jakość informacji).
 - Zgłasza się istotne informacje niezbędne, aby zrozumieć ich wpływ na kwestie zrównoważonego rozwoju oraz jak kwestie zrównoważonego rozwoju wpływają na rozwój, wyniki i pozycję przedsiębiorstwa (podwójna istotność).
 - Raportowany jest istotny rzeczywisty lub potencjalny (niekorzystny) wpływ, ryzyko i możliwości związane z łańcuchem wartości przedsiębiorstwa (w tym produkty i usługi, działalność, które są brane pod uwagę).
 - Kwestie zrównoważonego rozwoju są rozpatrywane w odpowiedniej perspektywie krótko-, średnio- i długoterminowej (horyzont czasowy).
 - Należyta staranność w zakresie zrównoważonego rozwoju to proces, który przedsiębiorstwa przeprowadzają w celu identyfikacji, oceny, zapobiegania, łagodzenia i naprawy rzeczywistych oraz potencjalnych skutków, związanych z działalnością przedsiębiorcy.
- **Informacje dotyczące zrównoważonego rozwoju należy przedstawić:**
 - w sposób umożliwiający wyraźne rozróżnienie między informacjami wynikającymi z wdrożenia ESRS w danym podmiocie i innych informacji zawartych w sprawozdaniach zarządczych;
 - w ramach struktury, która zapewni możliwość odczytu maszynowego.

W przedmiotowym standardzie określa się kwestie:

- strategii i modelu biznesowego przedsiębiorstwa;
- zarządzania w odniesieniu do zrównoważonego rozwoju; oraz
- oceny istotności wpływu na zrównoważony rozwój, zagrożeń i możliwości.

Przedsiębiorcy prezentować będą:

- opis istotnych grup oferowanych produktów i usług,
- rynki, na których przedsiębiorca operuje,
- grupy klientów docelowych.

W ramach raportowania, ujawnieniu podlegać będą następujące informacje:

- opis łańcucha wartości – zapewnić zrozumienie łańcucha wartości, w ramach którego działa przedsiębiorstwo,
- opis sposobu tworzenia wartości – zapewnić zrozumienie kluczowych czynników tworzenia wartości, które przyczyniają się do ogólnej wydajności łańcucha wartości, biorąc pod uwagę wszystkich interesariuszy,
- opis interakcji między istotnym wpływem jaki wywiera spółka, a jej strategią i modelem biznesowym,
- opis ról i obowiązków organów zarządzających i poziomów zarządzania w odniesieniu do kwestii zrównoważonego rozwoju.

Standardy środowiskowe

Celem Standardu jest określenie wymogów dotyczących ujawniania informacji, które umożliwią użytkownikom oświadczeń dotyczących zrównoważonego rozwoju zrozumienie:

sposobu, w jaki przedsiębiorstwo wpływa na zmianę klimatu, pod względem pozytywnych i negatywnych istotnych rzeczywistych lub potencjalnych skutków;

jej przeszłe, obecne i przyszłe działania łagodzące zgodnie z porozumieniem paryskim (lub zaktualizowanym porozumieniem międzynarodowym w sprawie zmiany klimatu) i ograniczenie globalnego ocieplenia do 1,5°C;

plany i zdolność przedsiębiorstwa do dostosowania swojego modelu biznesowego i działalności zgodnie z przejściem na zrównoważoną gospodarkę i przyczynienia się do ograniczenia globalnego ocieplenia do 1,5°C;

wszelkie inne podjęte działania i wynik takich działań w celu zapobieżenia, złagodzenia lub naprawy faktycznych lub potencjalnych negatywnych skutków;

charakter, rodzaj i zakres istotnych ryzyk i szans zakładu wynikających z wpływu i zależności zakładu od zmian klimatu oraz sposobu, w jaki zakład nimi zarządza;

wpływ ryzyk i szans związanych z wpływem i zależnościami przedsiębiorstwa od zmian klimatu na rozwój, wyniki i pozycję przedsiębiorstwa w perspektywie krótko-, średnio- i długoterminowej, a tym samym na jego zdolność do tworzenia wartości przedsiębiorstwa.

Standard określa wymagania dotyczące ujawniania informacji związanych z łagodzeniem zmian klimatu, adaptacją do zmian klimatu, energią.

Lp	Nazwa	Opis
1	E1-1 – Plan transformacji na rzecz przeciwdziałania zmianie klimatu	Przedsiębiorstwo ujawnia swoje plany mające na celu zapewnienie, aby jego model biznesowy i strategia były zgodne z przejściem na gospodarkę neutralną dla klimatu oraz z ograniczeniem globalnego ocieplenia do 1,5 °C zgodnie z porozumieniem paryskim. Zasadą jest zapewnienie zrozumienia planu transformacji przedsiębiorstwa i jego zgodności z ograniczeniem globalnego ocieplenia do 1,5°C.
2	Polityki wdrożone w celu przeciwdziałania zmianie klimatu i adaptacji do niej	Przedsiębiorstwo ujawnia swoją politykę związaną z przeciwdziałaniem zmianie klimatu oraz politykę związaną z adaptacją do zmiany klimatu. Zasadą jest zapewnienie zrozumienia sposobu, w jaki jednostka monitoruje swoje emisje gazów cieplarnianych, związane z klimatem ryzyko fizyczne i ryzyko związane z transformacją oraz możliwości w całym łańcuchu wartości.
3	Wymierne cele w zakresie przeciwdziałania i adaptacji do zmiany klimatu	Przedsiębiorstwo ujawnia przyjęte cele związane z klimatem. Zasadą jest zapewnienie zrozumienia celów przyjętych przez przedsiębiorstwo w celu wsparcia polityki łagodzenia zmiany klimatu i przystosowania się do niej oraz zajęcia się istotnymi skutkami, ryzykiem i szansami związanymi z klimatem.
4	Plany działań i zasoby dotyczące przeciwdziałania i adaptacji do zmiany klimatu	Przedsiębiorstwo ujawnia swoje plany działania na rzecz łagodzenia zmiany klimatu i przystosowania się do niej oraz zasoby przeznaczone na ich realizację. Zasadą jest zapewnienie przejrzystości kluczowych działań podjętych i planowanych w celu osiągnięcia celów związanych z klimatem oraz zarządzania emisjami gazów cieplarnianych, ryzykiem i możliwościami w okresie przejściowym oraz fizycznymi, wspierając zrozumienie osiągniętej poprawy wyników oraz wiarygodność polityki, strategii i modelu biznesowego przedsiębiorstwa w odniesieniu do zmiany klimatu.
5	Zużycie i mix energii	Przedsiębiorstwo dostarcza informacji na temat swojego zużycia energii. Zasadą jest zapewnienie zrozumienia bezwzględnego zużycia energii przez przedsiębiorstwo, poprawy efektywności energetycznej i udziału energii odnawialnej w jego ogólnym koszyku energetycznym.

Lp	Nazwa	Opis
6	Intensywność energetyczna na jednostkę obrotu	Przedsiębiorstwo dostarcza informacji na temat zużycia energii związanego z działalnością w sektorach o dużym wpływie na klimat w podziale na obrót netto z tych rodzajów działalności.
7	Emisje gazów cieplarnianych w zakresie 1	Przedsiębiorstwo ujawnia swoje emisje gazów cieplarnianych brutto objęte zakresem 1 w tonach metrycznych ekwiwalentu CO2. Zasadą jest zapewnienie zrozumienia bezpośredniego wpływu przedsiębiorstwa na zmianę klimatu i części jego emisji gazów cieplarnianych, które są regulowane w ramach systemów handlu uprawnieniami do emisji. Informacje te są również warunkiem wstępnym zrozumienia ryzyka związanego z transformacją związaną z klimatem w przedsiębiorstwie.
8	Emisje gazów cieplarnianych w zakresie 2	Przedsiębiorstwo ujawnia swoje emisje gazów cieplarnianych brutto w zakresie 2 w tonach metrycznych ekwiwalentu CO2. Zasadą jest zapewnienie zrozumienia pośredniego wpływu na zmiany klimatu spowodowanego zużyciem energii przez jednostkę, niezależnie od tego, czy została zakupiona lub nabyta zewnętrznie.
9	Emisje gazów cieplarnianych w zakresie 3	Przedsiębiorstwo ujawnia swoje pośrednie emisje gazów cieplarnianych brutto objęte zakresem 3 w tonach metrycznych ekwiwalentu. Zasadą jest zapewnienie zrozumienia emisji gazów cieplarnianych występujących w łańcuchu wartości przedsiębiorstwa poza jego emisjami gazów cieplarnianych w zakresie 1 i 2. Dla wielu przedsiębiorstw emisje gazów cieplarnianych objęte zakresem 3 są głównym składnikiem wykazu gazów cieplarnianych i ważnym czynnikiem wpływającym na ryzyko związane z przejściem.
10	Całkowite emisje gazów cieplarnianych	Przedsiębiorstwo ujawnia swoje całkowite emisje gazów cieplarnianych w tonach metrycznych ekwiwalentu CO2. Zasadą, której należy przestrzegać w ramach niniejszego wymogu ujawniania informacji, jest zapewnienie ogólnego zrozumienia emisji gazów cieplarnianych przez jednostkę oraz tego, czy wynikają one z jej własnej działalności, czy z łańcucha wartości. Ujawnienie informacji jest warunkiem wstępnym pomiaru postępów w ograniczaniu emisji gazów cieplarnianych zgodnie z celami przedsiębiorstwa w zakresie klimatu i celami polityki UE, a także ocenę ryzyka związanego z transformacją przedsiębiorstwa.

Lp	Nazwa	Opis
11	Intensywność emisji gazów cieplarnianych na jednostkę obrotu	Przedsiębiorstwo ujawnia swoje całkowite emisje gazów cieplarnianych na obrót netto.
12	Usuwanie gazów cieplarnianych we własnych operacjach i w łańcuchu wartości	Przedsiębiorstwo ujawnia pochłanianie gazów cieplarnianych z własnej działalności oraz z łańcucha wartości wyższego i niższego szczebla w tonach metrycznych ekwiwalentu CO ₂ . Zasadą jest zapewnienie w porównywalny sposób przejrzystości działań mających na celu trwałe usunięcie lub aktywne wspieranie usuwania gazów cieplarnianych z atmosfery.
13	Projekty dotyczące przeciwdziałaniu emisjom gazów cieplarnianych finansowane poprzez kredyty węglowe	Przedsiębiorstwo ujawnia kwotę redukcji lub pochłaniania emisji gazów cieplarnianych z projektów łagodzenia zmiany klimatu poza swoim łańcuchem wartości, który sfinansowało poprzez zakup jednostek emisji dwutlenku węgla. Zasadą, jest zapewnienie zrozumienia zakresu i jakości kredytów węglowych, które jednostka nabyła na rynku dobrowolnym i anulowała w okresie sprawozdawczym.
14	Emisje gazów cieplarnianych uniknięte dzięki produktom i usługom [opcjonalny]	Przedsiębiorstwo może ujawnić swoje szacunkowe całkowite uniknięte emisje gazów cieplarnianych ze swoich produktów i usług w tonach metrycznych ekwiwalentu CO ₂ . Zasadą jest zapewnienie przejrzystości stosowanych metod i założeń przyjętych przez jednostkę przy szacowaniu i informowaniu o wpływie swoich produktów i usług na zmianę klimatu w porównaniu z innymi produktami i usługami lub w porównaniu z sytuacją, w której ich produkty i usługi nie istniałyby, biorąc pod uwagę, że obecnie nie istnieją ogólnie przyjęte ramy rozliczania i sprawozdawczości w zakresie takich unikniętych emisji.

Lp	Nazwa	Opis
15	Możliwe efekty finansowe wynikające z ryzyk fizycznych	Przedsiębiorstwo ujawnia szacunkowe potencjalne skutki finansowe wynikające z istotnego ryzyka fizycznego. Zasadą, jest zapewnienie zrozumienia, w jaki sposób istotne ryzyko fizyczne związane z klimatem może wpływać na wyniki i pozycję jednostki w perspektywie krótko-, średnio- i długoterminowej, biorąc pod uwagę, że te potencjalne przyszłe skutki finansowe mogą nie spełniać na dzień sprawozdawczy kryteriów ujmowania i wyceny określonych dla aktywów i zobowiązań.
16	Możliwe efekty finansowe wynikające z ryzyk transformacyjnych	Przedsiębiorstwo ujawnia szacunkowe potencjalne skutki finansowe istotnego ryzyka związanego z przejściem. Zasadą, jest zapewnienie zrozumienia, w jaki sposób istotne ryzyko związane z transformacją związaną z klimatem może wpływać na wyniki i pozycję jednostki w perspektywie krótko-, średnio- i długoterminowej, biorąc pod uwagę, że te potencjalne przyszłe skutki finansowe mogą nie spełniać na dzień sprawozdawczy kryteriów ujmowania i wyceny ustalonych dla aktywów i zobowiązań.
17	Możliwe efekty finansowe wynikające z szans związanych ze zmianą klimatu	Przedsiębiorstwo ujawnia swoje potencjalne skutki finansowe wynikające z istotnych możliwości związanych z klimatem. Zasadą, jest umożliwienie użytkownikom zrozumienia, w jaki sposób jednostka może czerpać korzyści finansowe z istotnych możliwości związanych z klimatem. Ujawnienie ma charakter uzupełniający w stosunku do informacji wymaganych na mocy rozporządzenia w sprawie systematyki.

Celem Standardu jest określenie wymogów dotyczących ujawniania informacji, które umożliwią użytkownikom oświadczeń dotyczących zrównoważonego rozwoju zrozumienie:

negatywnego istotnego rzeczywistego lub potencjalnego **wpływu**;

wszelkich podjętych działań i wyników takich działań w celu zapobiegania, łagodzenia lub naprawiania rzeczywistych lub potencjalnych skutków;

planów i zdolności przedsiębiorstwa do dostosowania swojej strategii, modeli biznesowych i operacji zgodnie z przejściem na zrównoważoną gospodarkę, zgodną z potrzebami zapobiegania, kontroli i eliminacji zanieczyszczeń;

charakteru, rodzaju i zakresu istotnych **ryzyk i możliwości jednostki związanych z skutkami i zależnościami jednostki związanymi z zanieczyszczeniem**, a także z zapobieganiem, kontrolą, eliminacją lub redukcją zanieczyszczeń;

wpływu ryzyk i szans związanych z zanieczyszczeniami i zależnościami przedsiębiorstwa na rozwój, wyniki i pozycję przedsiębiorstwa w perspektywie krótko-, średnio- i długoterminowej.

Standard określa wymagania dotyczące ujawniania informacji dotyczących zanieczyszczenia powietrza (zarówno wewnątrz, jak i na zewnątrz), wody (w tym wód gruntowych), gleby, substancji budzących obawy, najbardziej szkodliwych substancji oraz umożliwiających działania wspierające zapobieganie, kontrolę i eliminację zanieczyszczeń.

Lp	Nazwa	Opis
1	Wdrożone polityki w celu zapobiegania i kontroli zanieczyszczeń	Przedsiębiorstwo ujawnia swoje polityki dotyczące identyfikacji, oceny, zarządzania i/lub naprawy wpływów, ryzyk i możliwości związanych z istotnymi zanieczyszczeniami.
2	Mierzalne cele dotyczące zanieczyszczeń	Przedsiębiorstwo opisuje przyjęte przez siebie cele związane z zanieczyszczeniem. Zasadą jest zapewnienie zrozumienia celów, które przedsiębiorstwo przyjęło w celu wsparcia swojej polityki dotyczącej zanieczyszczeń oraz zajęcia się istotnymi skutkami, zagrożeniami i możliwościami.
3	Plany działań i zasoby dotyczące zanieczyszczeń	Przedsiębiorstwo ujawnia swoje plany działań w zakresie zanieczyszczeń oraz środki przeznaczone na ich realizację. Zasadą jest zapewnienie zrozumienia rodzajów procesów, inicjatyw lub zaangażowania, które przedsiębiorstwo wdrożyło w celu zapobiegania, łagodzenia i naprawiania skutków związanych z istotnym zanieczyszczeniem lub dąży do osiągnięcia pozytywnych skutków.
4	Zanieczyszczenie powietrza, wody i gleby	Przedsiębiorstwo ujawnia wykaz zanieczyszczeń wytwarzanych lub wykorzystywanych w ramach działalności przedsiębiorstwa. Zasadą jest zapewnienie zrozumienia emisji, jakie przedsiębiorstwo generuje w powietrzu, wodzie i glebie.
5	Substancje wzbudzające obawy i większość szkodliwych substancji	Przedsiębiorstwo ujawnia szczegółowe informacje na temat substancji budzących obawy i najbardziej szkodliwych, które są wytwarzane lub wykorzystywane w ramach działalności przedsiębiorstwa. Zasadą, jest zapewnienie zrozumienia wpływu przedsiębiorstwa na zdrowie i środowisko w związku z produkcją, stosowaniem, dystrybucją i komercjalizacją przez przedsiębiorstwo substancji wzbudzających obawy i najbardziej szkodliwych.

Lp	Nazwa	Opis
6	Zdarzenia związane z zanieczyszczeniem oraz wpływ i ryzyko	Przedsiębiorstwo ujawnia wpływ i swoje narażenie finansowe na zdarzenia i osady związane z zanieczyszczeniem. Zasadą jest zapewnienie zrozumienia, w jaki sposób główne zdarzenia i osady związane z zanieczyszczeniem mogą wpływać na środowisko i społeczeństwo i/lub rozwój, wyniki i pozycję przedsiębiorstwa w krótkim, średnim i długim terminie. Obejmuje to rozważenie, że te potencjalne przyszłe skutki finansowe mogą nie spełniać kryteriów ustalonych dla sprawozdań finansowych.
7	Potencjalne skutki finansowe zagrożeń i możliwości związanych z zanieczyszczeniem	Przedsiębiorstwo ujawnia potencjalne skutki finansowe ryzyk i możliwości wynikających z wpływów i zależności związanych z zanieczyszczeniem. Zasadą jest zrozumienie potencjalnych skutków zagrożeń i możliwości wynikających z oddziaływań i zależności przedsiębiorstwa związanych z zanieczyszczeniem na rozwój, wyniki i pozycję przedsiębiorstwa w krótkim, średnim i długim terminie, a tym samym jego zdolność do tworzenia wartości przedsiębiorstwa.

Celem Standardu jest określenie wymogów dotyczących ujawniania informacji, które umożliwią użytkownikom oświadczeń dotyczących zrównoważonego rozwoju zrozumienie:

- **negatywnego** istotnego rzeczywistego lub potencjalnego **wpływu**;
- **wszelkich podjętych działań i wyników takich działań w celu ochrony zasobów wodnych i morskich**, także w odniesieniu do zmniejszenia poboru wody, zużycia wody, zrzutów wody, degradacji siedlisk oraz intensywności wykorzystywania zasobów morskich,
- **w jakim stopniu przedsiębiorstwa przyczyniają się do realizacji zamierzeń Europejskiego Zielonego Ładu** dotyczących zapewnienia świeżego powietrza, czystej wody, zdrowej gleby i różnorodności biologicznej, a także zapewnienia zrównoważonego rozwoju sektora niebieskiej gospodarki i rybołówstwa,
- **planów i zdolności przedsiębiorstwa do dostosowania swojej strategii**, modeli biznesowych i operacji zgodnie z przejściem na zrównoważoną gospodarkę, a także z zachowaniem i odbudową zasobów wodnych i morskich,
- **charakteru, rodzaju i zakresu istotnych ryzyk i możliwości przedsiębiorstwa wynikających z jego oddziaływania i zależności od zasobów wodnych i morskich** oraz sposobów zarządzania nimi przez przedsiębiorstwo,
- **wpływu ryzyk i możliwości związanych oddziaływaniem przedsiębiorstwa i jego zależnością od zasobów wodnych i morskich na rozwój**, wyniki i pozycję przedsiębiorstwa, a tym samym na zdolność przedsiębiorstwa do tworzenia jego wartości.

Standard określa wymagania dotyczące ujawniania informacji o dwóch podkategoriach:

Woda – obejmuje wymogi dotyczące ujawniania informacji związanych z relacją przedsiębiorstwa z wodą w jego górnym i dolnym łańcuchu wartości w zakresie zależności, wpływu, ryzyk i możliwości oraz sposób skutecznego zarządzania nimi. Obejmuje ujawnienia dotyczące miejsc i ilości pobranej, zużytej i odprowadzonej wody w związku z działalnością przedsiębiorstwa, jakie oddziaływania związane z wodą są powodowane przez przedsiębiorstwo oraz w jaki sposób przedsiębiorstwo jest narażone na ryzyka związane z wykorzystaniem wody (np. ryzyko powodzi, ryzyko niedoboru wody itp.)

Zasoby Morskie - obejmuje wymogi dotyczące ujawniania informacji związanych z działalnością przedsiębiorstwa, która powoduje lub przyczynia się do wpływu na środowisko poprzez wykorzystanie zasobów oceanicznych, zrzuty i emisje do środowiska, które trafiają do oceanów, lub działalność gospodarczą zlokalizowaną na morzu.

Lp	Nazwa	Opis
1	Wdrożone polityki w celu zarządzania zasobami wodnymi i morskimi	Przedsiębiorstwo ujawnia swoje polityki dotyczące wpływu, ryzyka i możliwości związanych z materialnymi zasobami wodnymi i morskimi. Zasadą jest zapewnienie zrozumienia zakresu, w jakim zakład posiada polityki, które odnoszą się do identyfikacji, oceny oraz zarządzania wpływem, ryzykiem i możliwościami na zasoby wodne i morskie.
2	Mierzalne cele dla zasobów wodnych i morskich	Przedsiębiorstwo ujawnia cele związane z zasobami wodnymi i morskimi, które przyjęło w celu zajęcia się istotnymi skutkami, zagrożeniami i możliwościami. Zasadą jest zapewnienie zrozumienia celów, które przedsiębiorstwo przyjęło w celu wsparcia swojej polityki zasobów wodnych i morskich.
3	Plany działań i zasoby dotyczące zasobów wodnych i morskich	Przedsiębiorstwo ujawnia swoje plany działania w zakresie zasobów wodnych i morskich oraz zasoby przeznaczone na ich realizację, aby uwzględnić jego istotne skutki, zagrożenia i możliwości. Zasadą jest zapewnienie zrozumienia rodzajów procesów, inicjatyw lub zaangażowania, poprzez które przedsiębiorstwo działa w celu zapobiegania, łagodzenia i naprawiania istotnych skutków związanych z wodą i zasobami morskimi lub dąży do osiągnięcia pozytywnego wpływu, lub zarządzania ryzykiem i możliwościami związanymi z zanieczyszczeniem, w tym kluczowymi działaniami podejmowanymi i planowanymi w celu osiągnięcia celów związanych z zasobami wodnymi i morskimi oraz zarządzania powiązaniem ryzykiem, skutkami i możliwościami.
4	Wydajność gospodarki wodnej	Przedsiębiorstwo dostarcza informacje na temat wyników w zakresie gospodarki wodnej w odniesieniu do jego istotnych oddziaływań, zagrożeń i możliwości. Zasadą jest zapewnienie zrozumienia obiegu wody w przedsiębiorstwie na poziomie przedsiębiorstwa oraz postępów, jakie przedsiębiorstwo poczyniło w odniesieniu do swoich celów.

Lp	Nazwa	Opis
5	Wydajność natężenia wody	Przedsiębiorstwo może udzielić informacji o swoich wynikach wodochłonności. Zasadą jest zapewnienie zrozumienia, w jaki sposób przedsiębiorstwo radzi sobie z oddzieleniem obrotu netto od poboru, zużycia i zrzutu wody.
6	Wydajność związana z zasobami morskimi	Przedsiębiorstwo dostarcza informacje na temat wskaźników wydajności związanych z zasobami morskimi, związanych z jego istotnymi skutkami, ryzykiem i możliwościami. Zasadą jest zapewnienie zrozumienia, w jaki sposób przedsiębiorstwo wpływa na zasoby morskie i wody morskie oraz postępy, jakie przedsiębiorstwo poczyniło w odniesieniu do swoich celów.
7	Potencjalne skutki finansowe skutków, zagrożeń i możliwości związanych z zasobami wodnymi i morskimi	Przedsiębiorstwo ujawnia swoje potencjalne skutki finansowe istotnych ryzyk i możliwości wynikających z wpływów i zależności związanych z zasobami wodnymi i morskimi. Zasadą jest zapewnienie zrozumienia potencjalnych skutków istotnych ryzyk i możliwości, związanych z oddziaływaniem i zależnościami przedsiębiorstwa w zakresie zasobów wodnych i morskich, na rozwój, wyniki i pozycję przedsiębiorstwa w krótkim okresie, średnio- i długoterminowej, a tym samym zdolności do tworzenia wartości przedsiębiorstwa, biorąc pod uwagę, że potencjalne przyszłe skutki finansowe mogą nie spełniać na dzień sprawozdawczy kryteriów ujmowania określonych dla sprawozdań finansowych. Takie informacje uzupełniają informacje wymagane na mocy rozporządzenia w sprawie taksonomii.

Celem Standardu jest określenie wymogów dotyczących ujawniania informacji, które umożliwią użytkownikom zrozumienie:

- ✓ sposób, w jaki przedsiębiorstwo wpływa na różnorodność biologiczną i ekosystemy, pod względem istotnego pozytywnego i negatywnego rzeczywistego lub potencjalnego wpływu;
- ✓ wszelkich podjętych działań i wyników takich działań w celu zapobiegania, łagodzenia lub naprawiania oraz ochrony i przywracania różnorodności biologicznej i ekosystemów;
- ✓ w jakim stopniu przedsięwzięcie przyczynia się do Europejskiego Zielonego Ładu w zakresie ochrony bioróżnorodności i ekosystemów oraz poszanowania globalnych ograniczeń środowiskowych (np. integralności biosfery i planetarnych zmian w systemie lądowym);
- ✓ plany i zdolność przedsiębiorstwa do dostosowania swojego modelu biznesowego i operacji zgodnie z przejściem na zrównoważoną gospodarkę oraz zachowaniem i odbudową różnorodności biologicznej i ekosystemów;
- ✓ charakter, rodzaj i zakres istotnych ryzyk i szans przedsiębiorstwa związanych z jego wpływem i zależnościami od różnorodności biologicznej i ekosystemów oraz sposób, w jaki przedsiębiorstwo zarządza nimi;
- ✓ skutki ryzyka i szans związanych z oddziaływaniem i zależnościami przedsiębiorstwa od różnorodności biologicznej i ekosystemów na rozwój, wyniki i pozycję przedsiębiorstwa w perspektywie krótko-, średnio- i długoterminowej, a tym samym na jego zdolność do tworzenia wartości przedsiębiorstwa.

Standard określa wymogi dotyczące ujawniania informacji związane z powiązaniem przedsiębiorstwa z siedliskami lądowymi, słodkowodnymi i morskimi, ekosystemami i populacjami pokrewnych gatunków fauny i flory, w tym różnorodnością w obrębie gatunku, między gatunkami i ekosystemami oraz ich wzajemnym powiązaniem z wieloma rdzennymi i społecznościami lokalnymi.

„Różnorodność biologiczna” obejmuje zróżnicowanie organizmów żywych ze wszystkich źródeł, w tym między innymi z ekosystemów lądowych, słodkowodnych, morskich i innych wodnych oraz z zespołów ekologicznych, których są one częścią. Granica środowiskowa jest zwykle interpretowana jako punkt lub zakres warunków, poza którymi istnieje znaczne ryzyko nieodwracalnych lub trudnych do odwrócenia zmian w korzyściach płynących z systemów zasobów naturalnych mających wpływ na dobrostan człowieka (np. granice planety).

Lp	Nazwa	Opis
1	Plan przejścia zgodny z celami braku straty netto do 2030 r., zysku netto od 2030 r. i pełnego odzyskania do 2050r.	- Przedsiębiorstwo ujawnia swoje plany w celu zapewnienia zgodności jego modelu biznesowego i strategii z przejściem na brak strat netto do 2030 r., zysku netto od 2030 r. i pełne odzyskanie środków do 2050 r. - Zasadą, której należy przestrzegać w ramach powyższego wymogu jest zapewnienie zrozumienia planu przejściowego przedsiębiorstwa i jego zgodności z zachowaniem i odbudową różnorodności biologicznej i ekosystemów zgodnie z globalnymi ramami ochrony różnorodności biologicznej na okres po 2020 r. oraz strategią UE dotyczącą różnorodności biologicznej na rok 2030. - Przedsiębiorstwo ujawnia swoje plany dotyczące własnej działalności oraz w całym łańcuchu wartości wyższego i niższego szczebla.
2	Wdrożone polityki zarządzania różnorodnością biologiczną i ekosystemami	- Przedsiębiorstwo ujawnia swoje polityki dotyczące różnorodności biologicznej i ekosystemów. Zasadą, której należy przestrzegać w ramach powyższego wymogu, jest zapewnienie zrozumienia zakresu, w jakim przedsiębiorstwo posiada polityki dotyczące zapobiegania, łagodzenia lub naprawy faktycznych lub potencjalnych negatywnych skutków oraz ochrony i przywracania różnorodności biologicznej i ekosystemów oraz sposobu, w jaki przedsiębiorstwo monitoruje i zarządza istotnymi skutkami związanymi z bioróżnorodnością i ekosystemami - Opis polityk związanych z różnorodnością biologiczną i ekosystemami powinien być zgodny z zasadami określonymi w ESRS 1 w sprawie polityk przyjętych w celu zarządzania kwestiami zrównoważonego rozwoju.
3	Mierzalne cele dla różnorodności biologicznej i ekosystemów	- Przedsiębiorstwo ujawnia przyjęte przez siebie cele związane z różnorodnością biologiczną i ekosystemem. Zasadą, której należy przestrzegać w ramach powyższego wymogu jest zapewnienie zrozumienia celów, które przedsiębiorstwo przyjęło w celu wspierania polityki dotyczącej różnorodności biologicznej i ekosystemów oraz zajęcia się istotnymi skutkami, zależnościami, zagrożeniami i możliwościami. - Ujawnienie obejmuje cele związane z: a) istotny wpływ na różnorodność biologiczną i ekosystemy; b) czynniki mające wpływ na bioróżnorodność materialną i utratę ekosystemów; c) materialne zależności od różnorodności biologicznej i ekosystemów; d) istotne ryzyko fizyczne lub związane z przejściem.
4	Plany działania na rzecz różnorodności biologicznej i ekosystemów	- Przedsiębiorstwo ujawnia swoje działania i plany działania związane z różnorodnością biologiczną i ekosystemami oraz przydział zasobów, aby osiągnąć cele i cele swojej polityki. Zasadą, której należy przestrzegać w ramach powyższego wymogu jest zapewnienie przejrzystości kluczowych działań podejmowanych i planowanych w celu osiągnięcia celów związanych z różnorodnością biologiczną i ekosystemami oraz zarządzania powiązaniem ryzykiem, skutkami i możliwościami. - Przedsiębiorstwo opisuje, w jaki sposób włączyło tradycyjną wiedzę i rozwiązania oparte na przyrodzie do działań i planów działań związanych z różnorodnością biologiczną i ekosystemami.

Lp	Nazwa	Opis
5	Mierniki ciśnienia	- Przedsiębiorstwo przedstawia wskaźniki ciśnienia. - Informacje wymagane na podstawie powyższego wymogu obejmują wskaźniki presji, które odnoszą się do istotnych czynników wpływu, które jednoznacznie wpływają na różnorodność biologiczną, usługi ekosystemowe i ekosystemy bazowe. Obejmuje on między innymi użytkowanie gruntów lub zmianę siedlisk, zmianę klimatu, zanieczyszczenie, wykorzystanie i eksploatację zasobów naturalnych, a także gatunki inwazyjne.
6	Wskaźniki wpływu	- Przedsiębiorstwo ujawnia wskaźniki dotyczące istotnej różnorodności biologicznej i wpływu na ekosystem, według istotnych lokalizacji geograficznych lub według surowców materialnych. Zasadą, której należy przestrzegać w ramach niniejszego wymogu jest zapewnienie zrozumienia postępu przedsięwzięcia w kierunku zerowej straty netto i zysku netto, w tym sposobu, w jaki kompensacja różnorodności biologicznej może zostać włączona do tego podejścia pomiarowego. - Informacje wymagane na mocy powyższego wymogu obejmują opis oceny wpływu na gatunki i ekosystemy w szczególności: a) zgłaszając ich wpływ na gatunki, przedsiębiorstwo uwzględnia dwa aspekty – wielkość populacji i ryzyko wyginięcia. Aspekty te zapewniają wgląd w stan zdrowia populacji pojedynczego gatunku i jego względną odporność na zmiany wywołane przez człowieka i naturalnie występujące; b) zgłaszając ich wpływ na ekosystemy, przedsiębiorstwo uwzględnia trzy aspekty: stan, zasięg i funkcjonowanie. Razem dają wgląd w ogólny stan ekosystemu.
7	Wskaźniki odpowiedzi	Przedsiębiorstwo ujawnia wskaźniki odpowiedzi. Zasadą, której należy przestrzegać w ramach powyższego wymogu jest zapewnienie zrozumienia, w jaki sposób przedsiębiorstwo minimalizuje, odbudowuje lub przywraca istotny wpływ na bioróżnorodność i ekosystemy w istotnych lokalizacjach geograficznych zidentyfikowanych miejsc i/lub surowców.

Lp	Nazwa	Opis
8	Mierniki konsumpcji i produkcji przyjazne dla bioróżnorodności (opcjonalny)	- Przedsiębiorstwo może ujawnić wskaźniki dotyczące konsumpcji i produkcji przyjaznej dla różnorodności biologicznej. Ujawnienie w ramach tego opcjonalnego wymogu obejmuje: a) wykaz wszelkich systemów certyfikacji stron trzecich, które stosuje w odniesieniu do swoich surowców, a także wielkość i odsetek objętej produkcji lub zużycia; b) wielkość i procent dostaw surowca identyfikowanego na poziomie młyna lub plantacji; inny c) ilość i odsetek surowców pochodzących z ekosystemów, którymi zarządzano w celu utrzymania lub poprawy warunków różnorodności biologicznej, co wykazano poprzez regularne monitorowanie i raportowanie poziomów różnorodności biologicznej oraz zysków i strat.
9	Kompensacja bioróżnorodności (opcjonalny)	- Przedsiębiorstwo może ujawniać działania, rozwój i finansowanie projektów łagodzenia bioróżnorodności i ekosystemów (offsetów) w swoim łańcuchu wartości i poza nim. - Zasadą, której należy przestrzegać w ramach tego opcjonalnego wymogu jest zapewnienie zrozumienia zakresu i jakości rozwoju; inwestowanie i wdrażanie projektów lub programów w łańcuchu wartości przedsiębiorstwa lub poza nim, które kompensują wszelkie rezydualne, znaczące niekorzystne wpływy na bioróżnorodność, których nie można uniknąć, zmniejszyć lub usunąć, zminimalizować lub przywrócić utratę bioróżnorodności w łańcuchu wartości przedsiębiorstwa lub poza nim (również powszechnie określane jako kompensacja bioróżnorodności).
10	Potencjalne skutki finansowe związane z wpływem, ryzykiem i możliwościami związanymi z różnorodnością biologiczną (opcjonalny)	- Przedsiębiorstwo ujawnia swoje potencjalne skutki finansowe zagrożeń i możliwości wynikających z oddziaływań i zależności związanych z różnorodnością biologiczną. - Zasadą, której należy przestrzegać w ramach powyższego opcjonalnego wymogu jest zapewnienie zrozumienia potencjalnych skutków zagrożeń i możliwości wynikających z oddziaływań i zależności przedsiębiorstwa związanych z różnorodnością biologiczną na rozwój, wyniki i pozycję przedsiębiorstwa w krótkim, średnim i długoterminowe, a zatem na jego zdolność do tworzenia wartości przedsiębiorstwa, biorąc pod uwagę, że te potencjalne przyszłe skutki finansowe mogą nie spełniać na dzień sprawozdawczy kryteriów ujmowania określonych dla sprawozdań finansowych.

ESRS E5

Wykorzystanie zasobów i gospodarka o obiegu zamkniętym

Celem standardu jest określenie wymogów ujawniania informacji, które umożliwią użytkownikom oświadczeń dotyczących zrównoważonego rozwoju zrozumienie:

- ✓ wpływu przedsiębiorstwa na wykorzystanie zasobów, w tym wyczerpywanie się zasobów nieodnawialnych i regenerację zasobów odnawialnych pod względem istotnych pozytywnych i negatywnych rzeczywistych lub potencjalnych skutków;
- ✓ wszelkich podjętych działań i wyników takich działań w celu zapobiegania, łagodzenia lub naprawiania rzeczywistych lub potencjalnych skutków wynikających z wykorzystywania zasobów i gospodarki o obiegu zamkniętym, w tym środków mających na celu oddzielenie jej wzrostu od wydobywania zasobów naturalnych;
- ✓ planów i zdolności przedsiębiorstwa do dostosowania swojej strategii, modeli biznesowych i operacji zgodnie z zasadami gospodarki o obiegu zamkniętym, w tym eliminację odpadów, obrót produktami i materiałami o najwyższej wartości oraz regenerację przyrody;
- ✓ charakteru, rodzaju i zakresu istotnych ryzyk i możliwości przedsiębiorstwa związanych ze skutkami i zależnościami przedsiębiorstwa, w tym potencjalnych negatywnych efektów zewnętrznych wynikających z wykorzystania zasobów i gospodarki o obiegu zamkniętym, oraz sposobu zarządzania nimi;
- ✓ wpływu ryzyk i szans związanych z wpływem i zależnościami przedsiębiorstwa od wykorzystania zasobów i gospodarki o obiegu zamkniętym na rozwój, wyniki i pozycję przedsiębiorstwa w perspektywie krótko-, średnio- i długoterminowej.

Standard określa wymagania dotyczące ujawniania informacji dotyczących polityki, przyjętych celów, planów działań oraz pomiarów wyników w zakresie wykorzystania zasobów i gospodarki o obiegu zamkniętym.

Wykorzystanie zasobów i gospodarka o obiegu zamkniętym

Lp	Nazwa	Opis
1	Wdrożone polityki zarządzania wykorzystaniem zasobów i gospodarką o obiegu zamkniętym	Przedsiębiorstwo ujawnia oddzielnie swoją politykę oddzielenia działalności gospodarczej od wydobycia zasobów nieodnawialnych oraz regeneracji zasobów odnawialnych i ekosystemów. wyższego i niższego szczebla.
2	Wymierne cele dotyczące wykorzystania zasobów i gospodarki o obiegu zamkniętym	Przedsiębiorstwo ujawnia przyjęte przez siebie cele związane z wykorzystaniem zasobów i gospodarką o obiegu zamkniętym. Zasadą, której należy przestrzegać w ramach tego wymogu dotyczącego ujawniania informacji jest zapewnienie zrozumienia zdolności przedsiębiorstwa do spełnienia celów polityki w zakresie wykorzystania zasobów i gospodarki o obiegu zamkniętym.
3	Plany działań dotyczące wykorzystania zasobów i gospodarki o obiegu zamkniętym	Przedsiębiorstwo ujawnia swoje plany działania dotyczące wykorzystania zasobów i gospodarki o obiegu zamkniętym oraz środki przeznaczone na ich realizację. Zasadą, której należy przestrzegać w ramach niniejszego wymogu dotyczącego ujawniania informacji jest zapewnienie zrozumienia rodzajów procesów, inicjatyw lub zaangażowania podejmowanych w celu zwiększenia udziału obiegu zamkniętego w przepływach oraz optymalizacji wykorzystania zasobów wspierających wiarygodność strategii przedsiębiorstwa w zakresie opracowania modeli biznesowych o obiegu zamkniętym wspierających przejście na gospodarkę o bardziej zamkniętym obiegu.
4	Zasoby wprowadzane do organizacji	Przedsiębiorstwo przekazuje informacje o wpływie swoich zasobów. Zasadą, której należy przestrzegać w ramach tego wymogu dotyczącego ujawniania informacji, jest zapewnienie zrozumienia wykorzystania zasobów w trakcie własnej działalności przedsiębiorstwa, z uwzględnieniem oddzielnie zasobów odnawialnych i nieodnawialnych oraz z uwzględnieniem przejrzystości materiałów pierwotnych i niepierwotnych oraz materiałów zrównoważonych i nieodnawialnych a źródeł regeneracyjnych.

Wykorzystanie zasobów i gospodarka o obiegu zamkniętym

Lp	Nazwa	Opis
5	Zasoby odprowadzane z organizacji	Przedsiębiorstwo przekazuje informacje o wydatkach swoich zasobów. Zasadą, której należy przestrzegać w ramach tego wymogu dotyczącego ujawniania informacji, jest zapewnienie zrozumienia, w jaki sposób przedsiębiorstwo przyczynia się do gospodarki o obiegu zamkniętym poprzez zwiększenie trwałości, możliwości naprawy, możliwości modernizacji, ponownego użycia lub recyklingu produktów i materiałów.
6	Odpady	Przedsiębiorstwo dostarcza informacje o swoich odpadach. Zasadą, której należy przestrzegać w ramach niniejszego wymogu dotyczącego ujawniania informacji, jest zapewnienie zrozumienia strategii gospodarowania odpadami przedsiębiorstwa oraz zakresu, w jakim przedsiębiorstwo wie, w jaki sposób gospodaruje odpadami we własnej działalności.
7	Optymalizacja wykorzystania zasobów	Przedsiębiorstwo przekazuje informacje o swojej strategii optymalizacji wykorzystania zasobów przy tworzeniu cyrkularnych modeli biznesowych. Zasadą, której należy przestrzegać w ramach niniejszego wymogu dotyczącego ujawniania informacji, jest zapewnienie zrozumienia intensywności materiałów i produktów wykorzystywanych przez przedsiębiorstwo oraz jego zdolności do utrzymania najwyższej wartości zasobów.
8	Wsparcie cyrkularności	Przedsiębiorstwo dostarcza informacji na temat swojej zdolności do tworzenia partnerstw w celu przyspieszenia przejścia z gospodarki liniowej na gospodarkę o obiegu zamkniętym. Zasadą, której należy przestrzegać w ramach niniejszego wymogu dotyczącego ujawniania informacji, jest zapewnienie zrozumienia usług i produktów, które przyczyniają się do tworzenia inicjatyw dotyczących systemów o obiegu zamkniętym poza jego własną działalnością w łańcuchu wartości.

Wykorzystanie zasobów i gospodarka o obiegu zamkniętym

Lp	Nazwa	Opis
9	Efekty finansowe związane z wpływami, ryzykami i szansami dotyczącymi wykorzystania zasobów i gospodarki o obiegu zamkniętym	Przedsiębiorstwo ujawnia swoje skutki finansowe istotnych ryzyk i możliwości wynikających z wykorzystania zasobów oraz skutków i zależności związanych z gospodarką o obiegu zamkniętym. Zasadą, której należy przestrzegać w ramach niniejszego wymogu dotyczącego ujawniania informacji, jest zapewnienie zrozumienia wpływu istotnych ryzyk i szans, związanych z wykorzystaniem zasobów przez przedsiębiorstwo oraz wpływami i zależnościami związanymi z gospodarką o obiegu zamkniętym, na rozwój, wyniki i pozycję przedsiębiorstwa w krótko-, średnio- i długoterminowe, a tym samym na jego zdolność do tworzenia wartości przedsiębiorstwa, biorąc pod uwagę, że te potencjalne przyszłe skutki finansowe mogą nie spełniać na dzień sprawozdawczy kryteriów ujmowania ustalonych dla sprawozdań finansowych. Takie informacje uzupełniają informacje wymagane na mocy rozporządzenia w sprawie taksonomii.

Naszym zdaniem

Paweł Zaczyński

Associate Partner

Grant Thornton

T +48 691 710 407

E Pawel.Zaczynski@pl.gt.com

Jednolite standardy raportowania niefinansowego jakimi są ESRS mają przede wszystkim zapewnić porównywalność sprawozdawczości finansowej nie tylko w ramach spółek z jednej branży, ale też pomiędzy branżami.

To kolejny etap – po wdrożeniu Taksonomii UE oraz raportowania – czy dana działalność jest zrównoważona środowiskowo, znacznie rozszerzający obowiązki sprawozdawcze w ramach szeroko rozumianego raportowania ESG.

Zwraca uwagę fakt, że standardy będą wdrożone równolegle z pierwszym etapem niezależnych weryfikacji raportowania zrównoważonego rozwoju. Ma to na celu zapewnić kompletność ujawnień, potwierdzenie ich prawidłowości, zapewnienie, że różne spółki będą stosowały tożsame podejście a sprawozdania niefinansowe będą spójne ze sprawozdawczością finansową.

Jednolite standardy a jednocześnie niezależna weryfikacja przyniesie zdecydowaną poprawę jakości sprawozdawczości niefinansowej.

Standardy społeczne

**ESRS S1,
S2, S3**

Pracownicy zatrudnieni przez przedsiębiorcę, pracownicy w łańcuchu wartości i społeczności

Cel:

zwiększenie świadomości o procesach społecznych zachodzących w przedsiębiorstwie i wpływie na społeczność oraz podejmowanie działań, zapobiegających niepożądanym zjawiskom i ich skutkom.

ESRS S1, S2, S3

Pracownicy zatrudnieni przez przedsiębiorcę, pracownicy w łańcuchu wartości i społeczności

Lp	Nazwa	Opis
1	Polityki dotyczące pracowników i społeczności	Wprowadzenie polityk odnoszących się do przestrzegania praw człowieka, w tym praw pracownika, oraz do sposobów przeciwdziałania skutkom łamania praw człowieka, wraz ze wskazaniem ilości incydentów z tym związanych. Polityki powinny jednoznacznie określać stanowisko Przedsiębiorcy wobec handlu ludźmi, pracy przymusowej i pracy dzieci, a także wskazywać czy w zakładzie pracy ustanowiono procedurę przeciwdziałania wypadkom przy pracy. W razie braku takiej procedury – do polityk należy dołączyć oświadczenie o ich braku.
2	Angażowanie pracowników i społeczności	Określenie wpływu podejmowanych przez Przedsiębiorcę decyzji i działań na aktywność pracowników w życie firmy, wraz z rodzajem zaangażowania (uczestnictwo w wydarzeniach itd.), oraz na społeczności. Wyjaśnienie w jaki sposób perspektywy pracowników i społeczności wpływają na proces decyzyjny Przedsiębiorcy.
3	Kanały do zgłaszania nieprawidłowości	Przedsiębiorca powinien utworzyć kanały, za pośrednictwem których pracownicy i członkowie społeczności, na których Przedsiębiorca wywiera wpływ, mogą zgłaszać nieprawidłowości i swoje potrzeby, oraz wskazać sposób, w jaki są monitorowane i rozwiązywane zgłaszane problemy, wraz z liczbą otrzymanych i rozwiązanych skarg. Kanały powinny być przystosowane do zgłaszania przez pracowników obaw dotyczących warunków pracy, równego traktowania w zatrudnieniu i innych spraw pracowniczych. Zapewnienie możliwości zgłaszania nieprawidłowości ma na celu budowanie struktury pracowników w poczuciu bezpieczeństwa i zaufania członków społeczności do Przedsiębiorcy.
4	Zarządzanie ryzykiem	Identyfikowanie zjawisk wpływających na pracowników i społeczności zarówno korzystnie, jak i negatywnie, oraz wytyczenie celów, które powinny zostać osiągnięte by zminimalizować niekorzystne zjawiska i ich skutki, a rozwijać te, które mają pozytywny wpływ.

Pracownicy zatrudnieni przez przedsiębiorcę

Lp	Nazwa	Opis
5	Struktura pracowników	Sporządzenie sprawozdania na temat struktury pracowników z uwzględnieniem m. in. liczby, podstawy zatrudnienia i płci pracowników, a także podziału według krajów, w których znajduje się 10% lub więcej pracowników.
6	Rozwój pracowników	Ujawnienie informacji o liczbie pracowników korzystających ze szkoleń w celu rozwoju zawodowego i podniesienia umiejętności, z uwzględnieniem średniej liczby godzin szkoleniowych na 1 pracownika oraz średnich wydatków z tym związanych.
7	System zarządzanie BHP	Opis systemów zarządzania, standardów lub wytycznych wdrożonych przez Przedsiębiorcę w celu zapobiegania szkodom i promowania zdrowia wśród pracowników oraz wskazanie jaki odsetek pracowników jest objęty systemem zarządzania bezpieczeństwem i higieną pracy. Przedsiębiorca powinien ujawnić także statystyki dotyczące wypadków przy pracy.
8	Czas pracy	Obowiązek wskazania jaki jest odsetek pracowników, którzy przekroczyli 48 godzin pracy tygodniowo w odniesieniu do okresów rozliczeniowych.
9	Work-life balance	Obowiązek wskazania liczby pracowników uprawnionych do urlopów macierzyńskich, tacierzyńskich i rodzicielskich, wraz z informacją o ilości pracowników, którzy z nich skorzystali, oraz wskaźnikiem powrotu do pracy.
10	Godziwe wynagrodzenie	Obowiązek ujawnienia informacji o najniższych pensjach pracowników. Celem tego zabiegu jest określenie czy wszyscy pracownicy Przedsiębiorcy zarabiają godziwą płacę, a jeśli tak nie jest - wskazanie, jaki procent pracowników otrzymuje wynagrodzenie niższe niż godziwe. Godziwe wynagrodzenie nie powinno być rozumiane jako minimalne wynagrodzenie, określane przepisami prawa.

Pracownicy zatrudnieni przez przedsiębiorcę

Lp	Nazwa	Opis
11	Ubezpieczenie społeczne	Wskazanie jaki odsetek pracowników kwalifikuje się do ubezpieczenia społecznego. Celem tego wymogu jest określenie liczby pracowników, którzy nie zostali objęci ubezpieczeniem społecznym i z tego tytułu są szczególnie narażeni na zagrożenia związane ze zdrowiem.
12	Różnica płac	Ujawnienie informacji o różnicach w wynagrodzeniach kobiet i mężczyzn zatrudnionych u Przedsiębiorcy, wraz z określeniem działań zmierzających do zmniejszenia tych różnic.
13	Wskaźnik wynagrodzenia	Ujawnienie informacji o różnicy między najwyższym wynagrodzeniem a medianą wynagrodzeń pracowników Przedsiębiorcy.
14	Wskaźnik dyskryminacji	Obowiązek ujawnienia liczby zgłoszonych przypadków dyskryminacji, podjętych działań naprawczych, a także związanych z tym nałożonych kar na Przedsiębiorcę. Publikując powyższe informacje, Przedsiębiorca powinien mieć szczególnie na szczególnie przepisy dotyczące ochrony danych. Przedsiębiorca uzupełnia opublikowane informacje o swoją ocenę stopnia wsparcia i ochrony pracowników, którzy składają skargi o potencjalnych przypadkach dyskryminacji.
15	Zatrudnianie osób z niepełno- sprawnościami	Ujawnienie informacji o ilości zatrudnionych osób z niepełnosprawnościami, z uwzględnieniem płci.

Pracownicy zatrudnieni przez przedsiębiorcę

Lp	Nazwa	Opis
16	Świadczenia dla pracowników zatrudnionych na podstawie różnych umów	Ujawnienie informacji o świadczeniach, które są przyznawane pracownikom zatrudnionym na czas nieokreślony w pełnym wymiarze czasu pracy, ale nie są przyznawane pracownikom zatrudnionym na czas określony, w niepełnym wymiarze godzin lub na innej podstawie niż umowa o pracę. Świadczenia, o których mowa powyżej, mogą przybrać różne formy, np. objęcie prywatną opieką zdrowotną, dodatkowe szkolenia, opcje pracownicze.
17	Układy zbiorowe pracy	Ujawnienie informacji o zakresie, w jakim warunki pracy i płacy pracowników Przedsiębiorcy są regulowane w układach zbiorowych pracy. Przedsiębiorca powinien wskazać, jaki jest odsetek pracowników objętych układem zbiorowym pracy.
18	Przestój w pracy	Ujawnienie informacji o przestojach spowodowanych strajkami i innymi sporami między pracownikami a Przedsiębiorcą, wraz z informacją o długości każdego przestoju i jego przyczyny.
19	Dialog społeczny	Ujawnienie informacji o zakresie prowadzonych dialogów z przedstawicielami pracowników. Celem tego standardu jest zrozumienie, w jakim stopniu przedsiębiorcy korzystają z konsultacji z pracownikami.
20	Prawo do prywatności	Opis systemów bezpieczeństwa wykorzystywanych do ochrony danych osobowych pracowników, wraz ze wskazaniem ilości naruszeń i incydentów związanych z ochroną danych osobowych.

Cel:

zrozumienie skutków choćby potencjalnego wpływu przedsiębiorstwa na konsumentów i użytkowników końcowych jego produktów lub usług; działań jakie są podejmowane w celu zapobieżenia i naprawy negatywnych skutków oraz rezultatów tych działań; charakteru i sposobu zarządzania ryzykami i szansami przedsiębiorstwa, związanymi z jego wpływem i zależnością od konsumentów i użytkowników końcowych, skutków tych ryzyk i szans na rozwój przedsiębiorstwa, jego wyniki i pozycję w perspektywie krótko, średnio i długo terminowej.

Lp	Nazwa	Opis
1	Polityki dotyczące konsumentów i użytkowników końcowych	Przedsiębiorstwo ustanawia polityki dotyczące zarządzania wpływem swoich produktów lub usług na konsumentów i użytkowników końcowych, jak również istotnych ryzyk i szans z tym związanych, przedstawia streszczenie tych polityk i sposób ich przekazywania osobom, od których oczekuje się ich realizacji (np. pracownicy, wykonawcy, klienci biznesowi). Polityki powinny zawierać zobowiązania w zakresie polityki praw człowieka.
2	Procedury angażujące konsumentów i użytkowników końcowych w zakresie określenia oddziaływań	Przedsiębiorstwo powinno wskazać, jak angażuje konsumentów i użytkowników końcowych oraz ich przedstawicieli w zakresie określania istotnych oddziaływań, które ich dotyczą lub mogą dotyczyć, oraz wskazać, w jaki sposób uwzględnia perspektywę tych podmiotów w podejmowaniu decyzji i działań.
3	Kanały zgłaszania wątpliwości przez konsumentów i użytkowników końcowych	Przedsiębiorstwo powinno wskazać istniejące kanały wykorzystywane do zgłaszania przez konsumentów i użytkowników końcowych ich wątpliwości, skarg lub potrzeb bezpośrednio do przedsiębiorstwa, ich efektywność, sposób monitorowania zgłoszonych kwestii oraz sposób podejmowania działań następczych. Przedsiębiorstwo powinno zapewnić takie kanały (środki), bądź wspierać kanały zapewniane przez swoich partnerów biznesowych. Kanały mogą ale nie muszą zapewniać anonimowości zgłaszających.

Lp	Nazwa	Opis
4	Cele związane z zarządzaniem istotnymi negatywnymi skutkami, zwiększaniem pozytywnych wpływów oraz zarządzaniem istotnymi ryzykami i szansami	Przedsiębiorstwo wyjaśnia jakie – nastawione na wynik – cele stosuje by redukować negatywny i zwiększać pozytywny wpływ na konsumentów i użytkowników końcowych, a także zarządzać istotnymi ryzykami i szansami. Przedsiębiorstwo wyjaśnia, w jaki sposób te cele ustala, a także wskazuje, czy i w jaki sposób angażuje w ten proces konsumentów i użytkowników końcowych (choćby przez ich przedstawicieli).
5	Podjęcie działań dotyczących istotnych wpływów na konsumentów i użytkowników końcowych oraz skuteczność tych działań	Przedsiębiorstwo wyjaśnia jakie działania podejmuje w celu zapobiegania, łagodzenia lub eliminowania istotnych negatywnych skutków wywieranych na konsumentów i użytkowników końcowych związanych z jego działalnością oraz wskazuje, jakie dodatkowe inicjatywy podejmuje w celu osiągnięcia pozytywnego wpływu na ich życie. Przedsiębiorstwo wskazuje, jak monitoruje efektywność podejmowanych działań.
6	Podejście do mitygowania istotnego ryzyka i wykorzystywania istotnych szans związanych z konsumentami i użytkownikami końcowymi	Przedsiębiorstwo wyjaśnia, jakie działania są podejmowane w celu mitygowania istotnego ryzyka dla przedsiębiorstwa, wynikającego z jego wpływu i zależności od konsumentów i użytkowników końcowych (np. ryzyko biznesowe związane z utratą ciągłości działania w czasach kryzysu gospodarczego), a także w celu wykorzystania istotnych szans dla przedsiębiorstwa, związanych z konsumentami i użytkownikami końcowymi (np. różnicowanie rynku i większa atrakcyjność dla klientów wynikająca z oferowania bezpiecznych produktów). Przedsiębiorstwo wskazuje, jak te działania mają ograniczyć ryzyka i wykorzystać szanse oraz jak mierzona jest ich efektywność w praktyce.

Standardy dot. Ładu korporacyjnego

Ład korporacyjny, zarządzanie ryzykiem i kontrola wewnętrzna

Cel:

Zrozumienie struktury zarządzania przedsiębiorstwem oraz jego systemów kontroli wewnętrznej i systemów zarządzania.

Zrozumienie wpływu przedsiębiorstwa na ludzi i środowisko, wpływu ryzyka i szans, związanych z wpływem przedsiębiorstwa i jego zależnościami od ludzi i środowiska na rozwój przedsiębiorstwa, jego wyniki i pozycję w perspektywie krótko, średnio i długo terminowej.

Ład korporacyjny, zarządzanie ryzykiem i kontrola wewnętrzna

Lp	Nazwa	Opis
1	Struktura i układ zarządzania	Przedsiębiorstwo wskazuje jaka jest struktura i układ jego zarządzania, podział ról i obowiązków w organizacji – od obsługi administracyjnej po szczebel wykonawczy i operacyjny. Ujawnienie powinno objąć m.in. tożsamość członków organu zarządzającego, klasyfikację tych członków pomiędzy wykonawczych i nie wykonawczych, kadencję członków, reprezentację grup interesariuszy.
2	Kodeks lub polityka ładu korporacyjnego	Przedsiębiorstwo ujawnia kodeks lub politykę ładu korporacyjnego albo praktyki określające funkcje jej organów administracyjnych, zarządzających lub nadzorczych. Ujawnienie powinno objąć m.in. kodeks ładu korporacyjnego, któremu podlega przedsiębiorstwo oraz wszystkie praktyki w zakresie ładu korporacyjnego, które zostały wdrożone mimo braku takich wymogów w prawie krajowym.
3	Proces nominacji	Przedsiębiorstwo wskazuje informacje na temat procesów nominacji i wyboru swoich organów administracyjnych, zarządzających i nadzorczych. Ujawnienie obejmuje opis tych procesów oraz stosowanych kryteriów, w tym wskazanie, czy interesariusze są zaangażowani w proces oraz czy w procesie uwzględnia się kryteria niezależności i różnorodności oraz kompetencje właściwe dla sektora przedsiębiorstwa.
4	Polityka różnorodności	Przedsiębiorstwo wskazuje informacje na temat polityki różnorodności stosowanej w odniesieniu do jego organów administracyjnych, zarządzających oraz nadzorczych, a także stosowanych kryteriów różnorodności i mechanizmów przyjętych w celu wspierania reprezentacji różnorodności. Ujawnienie obejmuje opis polityki różnorodności (w odniesieniu do takich aspektów jak np. płeć i wiek), opis jej celów i sposobu wdrożenia, a także wskazanie na istniejące, bądź nie, wymogi prawne w zakresie różnorodności w składzie organów.
5	Proces oceny	Przedsiębiorstwo opisuje proces stosowany w celu oceny działania swoich organów administracyjnych, zarządzających oraz nadzorczych w zakresie nadzorowania procesu zarządzania przedsiębiorstwem (o ile taki proces został wdrożony). Ujawnienie obejmuje wskazanie, czy ocena jest niezależna, jaka jest jej częstotliwość oraz opis działań podjętych w odpowiedzi na ocenę organów.

Ład korporacyjny, zarządzanie ryzykiem i kontrola wewnętrzna

Lp	Nazwa	Opis
6	Polityka wynagradzania	Przedsiębiorstwo opisuje politykę stosowaną przy ustalaniu wynagrodzeń (w szerokim tego słowa znaczeniu, obejmującym również świadczenia takie jak m.in. odprawa z tytułu rozwiązania stosunku pracy czy świadczenia emerytalne) swoich organów administracyjnych, zarządzających i nadzorczych. Ujawnienie obejmuje opis procesu stosowanego przy określaniu polityki, jak i propozycji wynagrodzeń, w szczególności przydzielone role i obowiązki w procesie, wskazanie, czy proces jest nadzorowany przez niezależnych członków organu zarządzającego przedsiębiorstwa lub niezależny komitet oraz czy opinia interesariuszy jest uwzględniana w procesie.
7	Proces zarządzania ryzykiem	Przedsiębiorstwo informuje o procesach zarządzania ryzykiem w odniesieniu do ryzyka, które powstaje dla samego przedsiębiorstwa, jak i dla interesariuszy. Ujawnienie dotyczy procesu zarządzania ryzykiem stosowanego w celu identyfikacji ryzyk, na które przedsiębiorstwo jest narażone z uwagi na swoją strategię i model biznesowy. Ujawnienie obejmuje metodę oceny ryzyka, metodę ustalania priorytetów w zakresie ryzyka, zakres, główne cechy i elementy składowe procesów zarządzania ryzykiem, a także opis okresowej sprawozdawczości w tym zakresie.
8	Proces kontroli wewnętrznej	Przedsiębiorstwo informuje o procesach kontroli wewnętrznej, w tym w odniesieniu do procesu raportowania w zakresie zrównoważonego rozwoju. Ujawnienie obejmuje informacje na temat zakresu, głównych cech i elementów składowych procesu, opis okresowej sprawozdawczości dotyczącej procesów wewnętrznej kontroli dla organów administracyjnych, zarządzających i nadzorczych oraz opis głównych cech systemu kontroli wewnętrznej przedsiębiorstwa nad procesem sprawozdawczości.
9	Skład organów administracyjnych, zarządzających i nadzorczych	Przedsiębiorstwo informuje o składzie swoich organów administracyjnych, zarządzających i nadzorczych. Ujawnienie ma na celu informowanie o różnorodności członków i obejmuje odsetek niezależnych członków wybranych przez udziałowców/akcjonariuszy, odsetek osób z kategorii różnorodności takich jak w szczególności płeć i grupa wiekowa (różnicowanie płci powinno być obliczone jako średni stosunek liczby kobiet do liczby mężczyzn), a także informację na temat zmian w składzie organów w porównaniu z poprzednim okresem sprawozdawczym.
10	Zgromadzenia i wskaźnik obecności	Przedsiębiorstwo informuje o liczbie zgromadzeń swoich organów administracyjnych, zarządzających i nadzorczych oraz komitetów, a także o wskaźniku obecności na nich. Ujawnienie obejmuje liczbę zgromadzeń w okresie sprawozdawczym oraz liczbę członków, którzy uczestniczyli w poszczególnych zgromadzeniach w tym okresie.

Cel:

zrozumienie podejścia i strategii przedsiębiorstwa, procesów, procedur i ich wydajności w zakresie prowadzenia działalności gospodarczej.

Standard skupia się na określonych zachowaniach, które wspierają transparentne i zrównoważone praktyki biznesowe z korzyścią dla wszystkich interesariuszy.

Lp	Nazwa	Opis
1	Kultura prowadzenia działalności gospodarczej	Przedsiębiorstwo wskazuje swoje inicjatywy mające na celu ustanowienie, rozwój i promowanie kultury prowadzenia działalności gospodarczej. Ujawnienie obejmuje strategię wspierania kultury prowadzenia biznesu, sposób jej wdrożenia i oceny jej wyników.
2	Polityki i cele dotyczące prowadzenia działalności gospodarczej	Przedsiębiorstwo informuje o swoich politykach w odniesieniu do kwestii związanych z prowadzeniem działalności gospodarczej. Ujawnienie obejmuje m.in. opis mechanizmów zgłaszania obaw na temat nieetycznego i bezprawnego zachowania, ochronę pracowników przedsiębiorstwa zgłaszających nieprawidłowości (w tym tzw. „whistleblowing protection”, czyli przepisy chroniące pracowników ujawniających nielegalne działania ich pracodawców), wskazanie, czy przedsiębiorstwo jest zobowiązane do szybkiego, niezależnego i obiektywnego badania incydentów związanych z prowadzeniem działalności gospodarczej (w tym łapówkarstwa i korupcji).
3	Zapobieganie i wykrywanie korupcji i łapówkarstwa	Przedsiębiorstwo informuje o systemie prewencji, wykrywania, badania i reagowania na zarzuty i incydenty związane z korupcją i łapówkarstwem. Ujawnienie obejmuje m.in. przegląd stosowanych procedur w tym zakresie, wskazanie, czy osoby bądź komitety prowadzące dochodzenie są oddzielone od kierownictwa zaangażowanego w daną sprawę, liczbę zgłoszonych zarzutów dot. korupcji i łapówkarstwa i liczbę wszczętych dochodzeń wewnętrznych.
4	Zapobieganie i wykrywanie zachowań antykonkurencyjnych	Przedsiębiorstwo informuje o systemie prewencji, wykrywania, badania i reagowania na zarzuty i incydenty związane z zachowaniem antykonkurencyjnym. Ujawnienie obejmuje te same wymogi, które zostały przedstawione w punkcie 3., ale w odniesieniu do zarzutów lub incydentów dotyczących zachowań antykonkurencyjnych.
5	Szkolenia antykorupcyjne	Przedsiębiorstwo informuje o wszelkich oferowanych programach szkoleniowych dotyczących przeciwdziałania korupcji i łapówkarstwu. Ujawnienie obejmuje m.in. określenie osób najbardziej narażonych na ryzyko w zakresie korupcji i łapówkarstwa (oraz ich odsetek wśród osób objętych programem), charakter i zakres programów szkoleniowych, a także wskazanie sposobu udostępniania polityki antykorupcyjnej w ramach swojego łańcucha wartości.

Lp	Nazwa	Opis
6	Zdarzenia związane z korupcją lub łapówkarstwem	Przedsiębiorstwo informuje o postępowaniach sądowych związanych z korupcją lub łapówkarstwem w okresie sprawozdawczym, prowadzonych przeciwko przedsiębiorstwu bądź jego pracownikom. Ujawnienie obejmuje m.in. informacje o szczegółach i wynikach tych postępowań, w tym o sankcjach, liczbie skazań i wysokości grzywien, a także o liczbie dochodzeń i decyzji, na mocy których pracownicy zostali zwolnieni, a umowy z partnerami biznesowymi zostały rozwiązane, za incydenty związane z korupcją i łapówkarstwem.
7	Zdarzenia dot. zachowań antykonkurencyjnych	Przedsiębiorstwo informuje o publicznie ogłoszonych dochodzeniach lub postępowaniach sądowych dotyczących ewentualnych zachowań antykonkurencyjnych w okresie sprawozdawczym. Ujawnienie obejmuje informacje o dochodzeniach i decyzjach dotyczących naruszeń przepisów antymonopolowych, w których przedsiębiorstwo (lub jego jednostki zależne) było uczestnikiem, liczbę nowych, kontynuowanych i zakończonych postępowań sądowych w okresie sprawozdawczym, wynik postępowań sądowych zakończonych w okresie sprawozdawczym, w tym sankcje, grzywny i nakazy zapłaty odszkodowania.
8	Własność rzeczywista (faktyczna)	Przedsiębiorstwo informuje o swoich beneficjentach rzeczywistych (właścicielach rzeczywistych; rozumianych zgodnie z definicją zawartą w artyku 3 ust. 6 dyrektywy (UE) nr 2015/849) i strukturze kontroli. Ujawnienie obejmuje informacje o tożsamości ostatecznych właścicieli rzeczywistych i podmiotów kontrolujących przedsiębiorstwo oraz ich procentowym udziale w tej własności lub kontroli.
9	Zaangażowanie polityczne i działalność lobbingsowa	Przedsiębiorstwo informuje o swoich wkładach politycznych i działalności lobbingsowej oraz wspierającej. Ujawnienie obejmuje m.in. przedstawicieli odpowiedzialnych w poszczególnych organach za nadzór nad tymi działaniami, wkłady finansowe i rzeczowe na cele polityczne, wydatki na cele działalności lobbingsowej i wspierającej oraz informację na temat powołania członków organów lub wyższej kadry kierowniczej, którzy wcześniej zajmowali porównywalne stanowisko w administracji publicznej.
10	Praktyki płatnicze	Przedsiębiorstwo informuje o praktykach płatniczych w celu wspierania ich przejrzystości, biorąc pod uwagę znaczenie terminowych przepływów pieniężnych dla partnerów biznesowych. Ujawnienie obejmuje w szczególności wskazanie średniego czasu (liczba dni), jaki przedsiębiorstwo potrzebuje na zapłacenie faktury, szczegółowe informacje na temat standardowych umownych terminów płatności (liczba dni), zarówno w przypadku zakupów, jak i sprzedaży produktów i usług.

Zapraszamy do kontaktu

Potrzebujesz wsparcia? Masz pytania?
Jesteśmy do dyspozycji

Maja Jabłońska

Counsel
Grant Thornton
T +48 661 530 073
E Maja.Jablonska@pl.gt.com

Paweł Zaczynski

Associate Partner
Grant Thornton
T +48 691 710 407
E Pawel.Zaczynski@pl.gt.com

Marek Ruciński

Senior Associate
Grant Thornton
T +48 661 538 569
E Marek.Rucinski@pl.gt.com

Dawid Płaniak

Senior, Audyt
Grant Thornton
T +48 885 553 407
E Dawid.Planiak@pl.gt.com

Grant Thornton to jedna z wiodących organizacji audytorsko-doradczych na świecie, obecna w 140 krajach i zatrudniająca ponad 56 tys. pracowników. W Polsce działamy od 1993 roku. Zespół 900 pracowników wspiera naszych klientów w obszarach takich jak audyt, doradztwo podatkowe, doradztwo transakcyjne czy outsourcing płac i kadr oraz outsourcing księgowości.